

omkring vil spørge sig selv om, hvorfor man, naar man saaledes er endnu mindre elastisk og endnu mindre fuld af Vovemed end den afgaaede Regering, hvorfor man da vil fremsætte Løfter i Fredericia, og hvorfor man vil fremsætte Udtalelser som dem, vi har læst i „Vorwärts“, hvor jo netop den højtærede Erhvervsminister sagde, at overfor en eventuel dumping udefra maatte det være Regeringens Opgave at værne de danske Arbejdere. Jeg rejser dette „hvorfor“ her i det høje Ting, og jeg er sikker paa, at det vil give Genklang i meget vide Kredse udenfor denne Rigsdag: Hvorfor skal det være saaledes, at dansk Politik nødvendigvis skal være saa stærkt befængt med Hængedynd, at selv en Regering som den nuværende, der har givet saa mange store Løfter, og som har saa mange kraftige Ord bag sig, kan synke ned i den guldste Goldhed, i det Øjeblik den danner Regering? Der bliver senere Lejlighed til at komme ind paa Enkelthederne af de forskellige Problemer, jeg har strejft, og som alle hører ind under det store Problem Befolkningsspørgsmaalet. Men jeg tror, vi maa gøre os klart, at de alle sammen kun kan løses, og at hele det Problem, der omfatter Befolkningens Opretholdelse, kun kan løses ved, at vi forstaar, at Fortiden maa være Fortid, og at det nu alene er Fremtiden, det gælder, den Fremtid, som kræver Sikringen af Danmarks Befolkning, den Del, vi end ikke har Mulighed for at sende ud til andre Lande og andre Magter. Den højtærede Socialminister profeterede ganske vist i den Tale, jeg her henviste til, en ny Tid af en noget anden Karakter end den, jeg tror paa. Det synes, som om hans kommende Lovforslag om Bedriftsraad skulde udgøre en af de største Bærepiller for denne nye Tid. Jeg skal afholde mig fra nærmere Betragtninger om Bedriftsraad og lignende, indtil Lovforslaget kommer og vi faar Lejlighed til at komme ind paa Detailler; jeg vil blot allerede nu sige een Ting til den højtærede Socialminister, jeg tror, at selv en meget kort Studierejse til de Lande, hvor Bedriftsraad og lignende allerede er gennemført og har været prøvet, vil vise ham, at han er kommet mindst 5 Aar for sent baade med sit Lovforslag og ikke mindre med sin Begejstring, og jeg vil tilføje, at vi i Forvejen har en saa udmærket liberal, human, social Aand og Forstaelse i det gensidige Forhold her til Lands mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, at vi aldeles ikke behøver at efterligne forældede og for længst opgivne, ganske interesseløse Eksperimen-

ter fra Udlandet paa dette Omraade. Paa Forhaand har imidlertid det radikale Parti gennem det ærede Medlem Hr. Dahlgaard ydet det behøvede Forslag og Socialministerens Initiativ en entusiastisk Hyldest. Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard slog i sin Tale fast, at en Nyordning af Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere var nødvendig, og det ærede Medlem karakteriserede Situationen saaledes, at Produktionen foregaar under fuldkommen forældede Former. Jeg tror, Produktionen foregaar under udmærkede Former, i alt Fald under de Former, som angives udefra, og det er selvsagt klart, at de store Industrilande, hvis mægtige Konkurrence vi har at vente, her vil angive Farten og Tonen.

Derimod tror jeg, det er noget ganske andet, der efterhaanden foregaar under forældede Former rundt omkring i Europa, ogsaa i vort Land, og det er det politiske og parlamentariske Liv. Det er en faretruende Interesseløshed og langsom Underminerings-Proces, som baade gælder Renommé og Magt, der gør sig gældende i dette Øjeblik overalt i de parlamentarisk regerede europæiske Lande og Verden over i øvrigt, netop fordi det bliver mere og mere klart for den menige Mand, at det parlamentariske System i sin nuværende Form rundt om i Virkeligheden staar, saaledes som Billedet ogsaa tegner sig her i vort Land, uden Evne, uden Magt til at give sig i Kast med de store økonomiske Problemer, som efterhaanden overskygger alt andet i Folkets Tilværelse, fordi Folkene af dyrekøbt Erfaring efterhaanden har forstaaet, at i disse Problemer skjuler sig Problemet om Liv og Død for den enkelte Nation. Jeg tror, at enten maa man ganske frygtesløst give sig i Lag med disse Problemer, maaske under frivillige Rekonstruktioner af Forfatningerne, der i højere Grad faar et sagligt Moment draget med ind, eller ogsaa maa den Parlamentarisme, som baade den højtærede Socialminister og det ærede Medlem Hr. Dahlgaard i lige høj Grad er Tilhængere og Tilbedere af, se sin gradvise, men visse Undergang i Møde.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingen og udsætte Mødet, det genoptages i Aften Kl. 7.

Mødet udsat Kl. 4⁵⁵.